

OPIS PRZYJĘTYCH ZASAD (POLITYKA) RACHUNKOWOŚCI, W TYM METOD WYCENY AKTYWÓW I PASYWÓW PRAZ PRZYCHODÓW I KOSZTÓW GRUPY KAPITAŁOWEJ RAFAMET

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe to środki trwałe:

- które Grupa utrzymuje celem wykorzystania ich w procesie produkcyjnym, przy dostawach towarów i świadczeniu usług lub dla potrzeb zarządzania,
- w stosunku do których istnieje prawdopodobieństwo, iż jednostka uzyska w przyszłości korzyści ekonomiczne związane ze składnikiem majątkowym,
- które przeznaczone są do wykorzystania w okresie dłuższym niż jeden rok,
- których wartość można określić w sposób wiarygodny.

Opierając się na głównych założeniach MSSF uznano, że prawa wieczystego użytkowania spełniają warunek zaliczenia do aktywów, mają wartość zbywczą i można je sprzedać, w związku z tym są ujawnionym bilansowo aktywem.

Wartość początkową środków trwałych ustala się według cen nabycia, a w przypadku wytworzenia środka trwałego we własnym zakresie w wysokości technicznego kosztu wytworzenia.

Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości bilansowej danego środka trwałego lub ujmuje jako odrębny środek trwały (tam, gdzie jest to właściwe), tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tego tytułu nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do Grupy, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie zmierzyć. Koszty remontu i modernizacji nie zwiększające początkowej wartości użytkowej danego składnika majątku trwałego, obciążają koszty okresu, w którym zostały poniesione.

Grupa dokonała wyceny części środków trwałych według wartości godziwej i uznała tę wartość za zakładany koszt na dzień 1 stycznia 2004 roku, będący dniem przejścia na MSSF. Wartość nieruchomości oraz istotnych wartościowo maszyn i urządzeń została ustalona przez niezależnego eksperta majątkowego w oparciu o założenia rynkowe; pozostałe składniki majątku zostały wycenione przez powołaną przez Zarząd międzywydziałową komisję ds. wyceny maszyn i urządzeń w oparciu o założenia rynkowe.

Na każdy kolejny dzień bilansowy aktywa trwałe wyceniane są według kosztu zakładanego, ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Koszty finansowania zewnętrznego związane z nabyciem, budową lub wytworzeniem dostosowanego składnika aktywów ujmowane powinny być jako element ceny nabycia lub kosztu wytworzenia w momencie ich poniesienia, zgodnie ze zmianą obowiązującą od 1 stycznia 2009 r. wynikającą z MSR 23. Grupa zmieniła dotychczas stosowane wzorcowe podejście.

Odpisy amortyzacyjne.

Amortyzacja jest dokonywana metodą liniową, począwszy od miesiąca następnego po miesiącu przyjęcia do użytkowania przez okres użytkowania danego środka trwałego.

W przypadku modernizacji (ulepszenia, odbudowy) środka trwałego jego okres użytkowania ulega zwiększeniu o indywidualnie określony okres użytkowania wynikający z zakresu modernizacji, jednak nie dłuższy niż okres ustalony dla nowego środka trwałego.

Weryfikacji wartości końcowej i okresów użytkowania środków trwałych dokonuje się na każdy dzień bilansowy i w razie potrzeby dokonuje się ich korekty.

Amortyzacji zaprzestaje się gdy środek trwały zostaje zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży lub zostaje usunięty z ewidencji bilansowej na skutek likwidacji, sprzedaży bądź wycofania z użytkowania.

W szczególności stosowane są następujące roczne stawki amortyzacyjne dla podstawowych grup środków trwałych:

☐ Budynki i budowle	3,5 % - 8%
☐ Maszyny i urządzenia techniczne	6,50%-50%
☐ Środki transportu	20%
☐ Pozostałe środki trwałe	20%

Inwestycje rozpoczęte nie są amortyzowane.

Zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej nie ma możliwości dokonywania jednorazowych odpisów amortyzacyjnych z chwilą oddania do użytkowania środków trwałych o wartości równej lub niższej niż 3.500 zł. Amortyzacja dla tych środków ustalana jest według przewidywanego okresu użytkowania.

Wartości niematerialne

Zgodnie z MSR 38 „Wartości niematerialne” składnik aktywów spełnia definicję wartości niematerialnej, jeśli można go wyodrębnić z jednostki, sprzedać, przekazać, licencjonować lub oddać do odpłatnego użytkowania.

Do wartości niematerialnych zaliczane są między innymi:

- Koszty prac rozwojowych.

Wydatki na prace rozwojowe są kapitalizowane wyłącznie wtedy, gdy jednostka jest w stanie udowodnić:

- a) możliwość (z technicznego punktu widzenia) ukończenia składnika wartości niematerialnych, który nadawać się będzie do użytkowania lub sprzedaży,
- b) zamiar ukończenia składnika wartości niematerialnych oraz jego użytkowania lub sprzedaży,
- c) zdolność do użytkowania lub sprzedaży wartości niematerialnych,
- d) sposób, w jaki składnik będzie generował przyszłe korzyści,
- e) dostępność stosowanych środków technicznych, finansowych lub innych,
- f) możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować składnikowi.

Są one amortyzowane metodą liniową przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia. Po początkowym ujęciu wydatków na prace rozwojowe są one wyceniane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o kwotę dotychczasowego umorzenia i łączną kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości. Okres i metoda amortyzacji są weryfikowane na koniec każdego roku obrotowego.

- Inne wartości niematerialne

Nabyte wartości niematerialne są ujmowane w cenie nabycia. Po początkowym ujęciu, do tej kategorii wartości niematerialnych stosuje się model kosztu historycznego. Wartości niematerialne są corocznie weryfikowane pod kątem utraty wartości. Corocznej weryfikacji podlega również okres użytkowania i w razie potrzeby jest on korygowany począwszy od kolejnego roku obrotowego.

Nakłady na prace badawcze są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Amortyzacja jest dokonywana metodą liniową, począwszy od miesiąca następnego po miesiącu przyjęcia do użytkowania, w okresie przewidywanego ich wykorzystania, który dla poszczególnych rodzajów wartości niematerialnych wynosi:

☐ Licencja Simple	4 lata
☐ inne licencje (sublicencje) na programy komputerowe	5 lat
☐ Koszty zakończonych prac rozwojowych	5 lat

Odpisy amortyzacyjne od wartości niematerialnych dokonywane są na podstawie planu amortyzacji uwzględniającego okres użyteczności oraz zawierającego stawki amortyzacyjne.

Utrata wartości aktywów niefinansowych

Na każdy dzień bilansowy dokonuje się przeglądu wartości netto składników majątku trwałego w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na możliwość utraty ich wartości. Ocenie podlega również zasadność kontynuacji ustalonego okresu ekonomicznej użyteczności środków trwałych.

W przypadku, gdy stwierdzono istnienie takich przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu. W sytuacji, gdy składnik aktywów nie generuje przepływów pieniężnych, które są w znacznym stopniu niezależnymi od przepływów generowanych przez inne aktywa, analizę przeprowadza się dla grupy aktywów generujących przepływy pieniężne, do której należy dany składnik aktywów.

W przypadku wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania, test na utratę wartości przeprowadzany jest corocznie, oraz dodatkowo, gdy występują przesłanki wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości.

Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa od wartości księgowej netto składnika aktywów (lub grupy aktywów), wartość księgowa jest pomniejszana do wartości odzyskiwalnej. Strata z tytułu utraty wartości jest ujmowana jako koszt w okresie, w którym wystąpiła, za wyjątkiem sytuacji, gdy składnik aktywów ujmowany był w wartości przeszacowanej (wówczas utrata wartości traktowana jest jako obniżenie wcześniejszego przeszacowania).

Kwoty ujętych odpisów aktualizujących ulegają odwróceniu w przypadku ustąpienia przyczyn uzasadniających ich utworzenie. Wartość netto składnika aktywów (lub grupy aktywów) zwiększana jest do nowej wyszacowanej wartości odzyskiwalnej, nie wyższej jednak od wartości netto tego składnika aktywów jaka byłaby ustalona, gdyby utrata wartości nie została rozpoznana w poprzednich latach. Odwrócenie utraty wartości ujmowane jest w przychodach, o ile składnik aktywów nie podlegał wcześniej przeszacowaniu – w takim przypadku, odwrócenie utraty wartości odnoszone jest na kapitał z aktualizacji wyceny. Utworzone odpisy obciążają pozostałe koszty operacyjne, z kolei rozwiązanie odpisów zwiększa pozostałe przychody operacyjne.

Nieruchomości inwestycyjne

Za nieruchomość inwestycyjną uznaje się nieruchomość (grunt, budynek, część budynku lub oba te elementy), którą się traktuje jako źródło przychodów z czynszów lub utrzymuje w posiadaniu ze względu na przyrost jej wartości, przy czym nieruchomość taka nie jest:

- a) wykorzystywana przy produkcji, dostawach towarów, świadczeniu usług lub czynnościach administracyjnych, ani też
- b) przeznaczona na sprzedaż w ramach zwykłej działalności jednostki.

W przypadku częściowego przeznaczenia nieruchomości do wynajmu, kryterium decydującym o zaliczeniu do nieruchomości inwestycyjnej jest stosunek powierzchni przeznaczonej na wynajem do całkowitej powierzchni. Początkowo nieruchomości inwestycyjne ujmowane są według ceny nabycia, z uwzględnieniem kosztów transakcji. Po początkowym ujęciu, nieruchomości inwestycyjne wykazywane są według wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające ze zmian wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnej są ujmowane w rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym powstały.

Gdy następuje zmiana sposobu użytkowania, dokonuje się przeniesienia poszczególnych nieruchomości do lub z nieruchomości inwestycyjnych.

Leasing

Umowa leasingu zgodnie z MSR 17, jest klasyfikowana jako leasing finansowy, jeżeli powoduje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i korzyści związanych z własnością czyli:

- rozciąga się zasadniczo na cały okres użytkowania danego składnika aktywów
- wartość bieżąca opłat leasingowych jest zasadniczo równa wartości godziwej danego składnika aktywów.

Leasing finansowy jest kapitalizowany w momencie rozpoczęcia okresu leasingu według wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe poniesione w okresie sprawozdawczym w części dotyczącej rat kapitałowych pomniejszają część kapitałową zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, pozostała część stanowiąca część odsetkową obciąża koszty finansowe okresu. Rozdzielenie opłat leasingowych na część kapitałową i część odsetkową dokonywane jest w taki sposób, aby uzyskać dla każdego okresu stałą stopę procentową w stosunku do pozostałej do spłacenia kwoty zobowiązania.

Rzeczowe aktywa trwale będące przedmiotem leasingu finansowego zostały wykazane w bilansie na równi z pozostałymi składnikami majątku trwałego i podlegają umorzeniu według takich samych zasad. Środki trwale użytkowane na podstawie umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu.

Umowy leasingu nie spełniające warunków leasingu finansowego, klasyfikuje się jako leasing operacyjny. Opłaty leasingowe ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat.

Inwestycje finansowe

Instrumenty finansowe w momencie początkowego ujęcia zaliczane są do jednej z następujących kategorii:

- instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,
- pozostałe zobowiązania finansowe,
- instrumenty pochodne zabezpieczające.

Klasyfikacja opiera się na analizie charakterystyki oraz celu nabycia inwestycji. Klasyfikacja instrumentów

pochodnych zależy od ich przeznaczenia oraz spełnienia wymogów stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń określonych w MSR 39. Instrumenty pochodne są kwalifikowane jako instrumenty zabezpieczające lub jako instrumenty wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Wartość bilansowa dotycząca przepływów pieniężnych z tytułu instrumentów finansowych o terminie zapadalności powyżej 12 miesięcy od dnia bilansowego kwalifikuje się do aktywów lub zobowiązań finansowych długoterminowych. Do aktywów lub zobowiązań krótkoterminowych zaliczana jest wartość bilansowa dotycząca przepływów pieniężnych z tytułu instrumentów finansowych o terminie zapadalności przypadającym w okresie do 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Aktywa i zobowiązania finansowe ujmowane są w bilansie w momencie, gdy Grupa staje się stroną wiążącej umowy.

Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Do kategorii tej zalicza się aktywa i zobowiązania finansowe nabyte w celu generowania zysku w drodze krótkoterminowych wahań wartości. Skutki ich wyceny ujmują się w rachunku zysków i strat, w przychodach lub kosztach finansowych.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności (UDT)

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są to inwestycje o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Grupa zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Pożyczki i należności (PIN)

Pożyczki i należności to niebędące instrumentami pochodnymi aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, które nie są kwotowane na aktywnym rynku. Kategoria ta wyceniana jest według zamortyzowanego kosztu.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (DDS)

Kategoria ta obejmuje instrumenty finansowe niestanowiące instrumentów pochodnych, wyznaczone na „dostępne do sprzedaży” oraz wszystkie pozostałe aktywa finansowe nie zaliczane są do żadnej z pozostałych kategorii. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według ich wartości godziwej ustalonej na dzień bilansowy.

W przypadku braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane w koszcie początkowym z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości.

Skutki zmian wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmują się w kapitale z aktualizacji wyceny, chyba że spadek wartości wynika z utraty wartości, której skutki odnosi się bezpośrednio do rachunku zysków i strat jako koszt finansowy.

Pozostałe zobowiązania finansowe (PZF)

Po początkowym ujęciu, Grupa dokonuje wyceny wszystkich zobowiązań finansowych, poza zaklasyfikowanymi do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

Instrumenty zabezpieczające (IZ)

Instrumenty finansowe pochodne spełniające wymogi zasad rachunkowości zabezpieczeń są zaliczane do odrębnej kategorii „Instrumenty zabezpieczające”.

Instrument finansowy zostaje usunięty z bilansu, gdy jednostka traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy. Powyższe aktywa wprowadza się do ksiąg rachunkowych z chwilą zawarcia kontraktu po cenie nabycia, to jest w wartości godziwej poniesionych wydatków lub przekazanych w zamian innych składników majątkowych, zobowiązanie finansowe zaś w wartości godziwej uzyskanej kwoty lub wartości otrzymanych innych składników majątkowych. Przy ustalaniu wartości godziwej na ten dzień uwzględnia się poniesione koszty transakcji.

Rachunkowość zabezpieczeń

W związku z prowadzoną działalnością, Grupa dokonuje zabezpieczeń przed ryzykiem finansowym, związanym ze zmianami kursów walut poprzez zawieranie terminowych transakcji walutowych (forward). Zabezpieczenie, dla celów rachunkowości, polega na kompensowaniu zmian wartości godziwej pozycji zabezpieczanych ze zmianami wartości godziwej instrumentów pochodnych, wyznaczonych jako instrumenty zabezpieczające.

W grupie instrumentów zabezpieczających wyróżnia się: instrumenty zabezpieczające wartość godziwą, instrumenty zabezpieczające przyszłe przepływy środków pieniężnych oraz instrumenty zabezpieczające udziały w aktywach netto podmiotów zagranicznych.

Aktywa finansowe niebędące pochodnym instrumentem finansowym lub zobowiązania finansowe niebędące pochodnym instrumentem finansowym mogą być wyznaczone jako instrument zabezpieczający jedynie dla zabezpieczenia ryzyka walutowego.

Grupa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej ani zabezpieczeń udziałów w aktywach netto podmiotów zagranicznych. Instrumenty zabezpieczające wyznaczają się jako zabezpieczające przyszłe przepływy środków pieniężnych.

Instrument pochodny zabezpieczający przepływy środków pieniężnych, to taki instrument pochodny, który:

- służy ograniczeniu zmienności przepływu środków pieniężnych i można go przypisać konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym w bilansie składnikiem aktywów lub zobowiązań lub z wysoce prawdopodobną prognozowaną przyszłą transakcją oraz
- będzie miał wpływ na wykazany zysk lub stratę netto.

Zgodnie z przyjętą w Spółce polityką zabezpieczeń, wyznaczone zabezpieczenia nie mogą stanowić więcej niż 80% przepływów walutowych wynikających z posiadanego portfela kontraktacji w danej walucie.

Zaprzestanie stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń.

Zaprzestaje się ujmowania instrumentów pochodnych jako zabezpieczających, jeżeli instrument pochodny wygaśnie, zostanie sprzedany, wypowiedziany lub zrealizowany lub jeżeli spółka wycofa wyznaczenie danego instrumentu jako zabezpieczenie.

Zapasy

Zgodnie z MSR 2 „Zapasy” zapasy są to aktywa przeznaczone do sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej, będące w trakcie produkcji przeznaczonej na sprzedaż lub materiały i surowce zużywane w procesie produkcyjnym lub w trakcie świadczenia usług.

Zapasy surowców, materiałów, półproduktów i wyrobów gotowych oraz zakupionych towarów są wycenione na dzień bilansowy według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia (kosztu wytworzenia) lub możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto. Cena sprzedaży netto stanowi cenę sprzedaży dokonywanej w toku normalnej działalności gospodarczej, pomniejszoną o szacowane koszty zakończenia produkcji i zmienne koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Zasady wyceny następujących grup zapasów:

- wyroby gotowe- wyceniane są w koszcie wytworzenia. Do kosztów wytworzenia nie zalicza się kosztów magazynowania, kosztów sprzedaży, kosztów administracyjnych, które nie przyczyniają się do doprowadzenia zapasów do ich aktualnego stanu i miejsca.
- produkty w toku - wyceniane są w koszcie wytworzenia. Na koszty wytworzenia składają się koszty bezpośrednie materiałów i robocizny oraz odpowiedni narzut pośrednich kosztów produkcji ustalony przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych, z wyłączeniem kosztów finansowania zewnętrznego. Podstawą ustalenia wartości netto produkcji w toku jest ich okresowa ocena przez komisję inwentaryzacyjną dokonującą spisu z natury co najmniej na koniec roku obrachunkowego.
- materiały i towary wyceniane są w cenie nabycia i rozchodowane według cen zasady FIFO „pierwsze weszło, pierwsze wyszło”

Cena nabycia to cena zakupu składnika aktywów, obejmująca kwotę należną sprzedającemu bez podlegających odliczeniu podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego, a w przypadku importu powiększona o obciążenia o charakterze publicznoprawnym oraz powiększona o koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika aktywów do stanu zdatnego do używania lub wprowadzania do obrotu, łącznie z kosztami transportu, załadunku, wyładunku, a obniżona o rabaty, upusty i inne podobne zmniejszenia i odzyski.

Zapasy są weryfikowane na każdy okres sprawozdawczy. Dla celów urealnienia wartości zapasów przeprowadza się analizę struktury wiekowej zapasów, której decydującym czynnikiem jest data przychodu i rozchodu z magazynu. Na koniec okresu dokonuje się również analizy zapasów pod kątem przydatności ekonomicznej oraz utraty wartości, wynikającej z różnicy między ceną księgową a obecną ceną rynkową pomniejszoną o koszty sprzedaży (ostrożna wycena).

Odpisanie wartości zapasów materiałów do poziomu ich wartości netto możliwej do uzyskania odbywa się na

zasadzie odpisów indywidualnych. Jednak wartości materiałów i surowców nie odpisuje się do kwoty niższej od ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, jeżeli oczekuje się, że wyroby gotowe, do produkcji których zostaną wykorzystane, zostaną sprzedane w wysokości ceny nabycia lub kosztu wytworzenia lub powyżej ceny nabycia lub kosztu wytworzenia. Utworzone odpisy obciążają pozostałe koszty operacyjne, z kolei rozwiązanie odpisów zwiększa pozostałe przychody operacyjne.

Należności handlowe i pozostałe

Zgodnie z MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” należności wycenia się według wysokości zamortyzowanego kosztu ustalonego przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Efektywną stopę procentową ustala się na podstawie średnioważonego kosztu kapitału obcego w Grupie. W przypadku należności krótkoterminowych wycenę taką dokonuje się wówczas, jeżeli ewentualne różnice przy wycenie według skorygowanej ceny nabycia są istotne.

Należności handlowe są rozpoznawane początkowo według wartości godziwej. Wartością godziwą na moment początkowego rozpoznania należności handlowych jest wartość nominalna wynikająca z wystawionych faktur sprzedaży.

Obowiązujące w Grupie podstawowe terminy płatności za dostarczone towary i usługi ustala się indywidualnie dla każdego kontraktu ze względu na jednostkowy charakter produkcji. Co najmniej na koniec każdego kwartału podlegają one analizie pod kątem utraty wartości. Na należności wątpliwe lub dla których istnieją przesłanki nieściągalności tworzone są odpisy aktualizujące. Odpisy aktualizacyjne tworzone są na zasadzie odpisów indywidualnych. Utworzone odpisy obciążają pozostałe koszty operacyjne, z kolei rozwiązanie odpisów zwiększa pozostałe przychody operacyjne.

Rozliczenia międzyokresowe

W pozycji bilansowej „Rozliczenia międzyokresowe” wykazywana jest aktywowana kwota wydatków poniesionych w danym roku obrotowym a dotyczących następnych okresów sprawozdawczych. Ich wartość została wiarygodnie określona i spowodują w przyszłości wpływ korzyści ekonomicznych.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne obejmują aktywa w formie krajowych środków płatniczych, walut obcych i dewiz. Ekwiwalenty środków pieniężnych są krótkoterminowymi inwestycjami o dużej płynności, łatwo wymiennymi na określone kwoty środków pieniężnych oraz narażonymi na nieznaczne ryzyko zmiany wartości. Przez krótkoterminowe inwestycje należy rozumieć inwestycje do trzech miesięcy. Do ekwiwalentów środków pieniężnych należy zaliczyć lokaty, weksle obce, czeki, obligacje. Do środków pieniężnych i ich ekwiwalentów nie zalicza się krótkoterminowych kredytów w rachunkach bieżących oraz krótkoterminowych inwestycji w akcje.

Krajowe środki pieniężne wykazuje się w wartości nominalnej.

Środki pieniężne wyrażone w walutach obcych na dzień bilansowy wycenia się po kursie kupna ustalonym dla danej waluty przez bank prowadzący rachunek bieżący Grupy.

Rozchód środków pieniężnych w walutach obcych odbywa się metodą FIFO.

Różnice kursowe powstałe w związku z wyceną na dzień bilansowy środków pieniężnych wyrażonych w walutach ujmuje się następująco:

- dodatnie różnice kursowe zalicza się do przychodów finansowych,
- ujemne różnice kursowe zalicza się do kosztów finansowych.

Do środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania Grupa zalicza środki pieniężne zgromadzone na rachunku ZFŚS oraz środki pieniężne stanowiące zabezpieczenie zobowiązań warunkowych na wyodrębnionym rachunku bankowym.

Aktywa przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana

Zgodnie z MSSF 5 „Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana” Grupa klasyfikuje składniki aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży, jeżeli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez jego dalsze wykorzystanie. Warunkiem zaliczenia aktywów do tej grupy stanowi aktywne poszukiwanie nabywcy przez kierownictwo jednostki oraz wysokie prawdopodobieństwo zbycia tych aktywów w ciągu jednego roku od daty ich zakwalifikowania, a także dostępność tych aktywów do natychmiastowej sprzedaży.

Aktywa trwale (i grupy aktywów netto przeznaczonych do zbycia) zaklasyfikowane jako przeznaczone do zbycia wyceniane są po niższej z dwóch wartości: wartości bilansowej lub wartości godziwej pomniejszonych o koszty związane ze sprzedażą.

Kapitał własny

Kapitały własne ujmuje się w księgach z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa i statutem jednostki dominującej.

Kapitał akcyjny wykazuje się w wysokości określonej w statucie Spółki dominującej i wpisanej w rejestrze sądowym.

Zadeklarowane, lecz nie wniesione wkłady kapitałowe ujmuje się jako należne wpłaty na poczet kapitału. Akcje własne oraz należne wpłaty na poczet kapitału akcyjnego pomniejszają wartość kapitałów własnych jednostki dominującej.

Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej tworzony jest z nadwyżki ceny emisyjnej akcji powyżej ich wartości nominalnej pomniejszonej o koszty emisji.

Na kapitał z aktualizacji wyceny odnoszone są zmiany wyceny wartości godziwej instrumentów zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne, odpowiadające skutecznej części zabezpieczenia .

Rezerwy

Podstawą tworzenia rezerwy jest rzetelny szacunek dokonany przez kierownictwo lub niezależnych ekspertów.

Na każdy dzień bilansowy jednostka weryfikuje zasadność i wysokość kwoty utworzonej rezerwy.

Utworzenie lub zwiększenie kwoty rezerwy zalicza się odpowiednio do kosztów podstawowej działalności operacyjnej, pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych, zależnie od okoliczności, z którymi przyszłe zobowiązania się wiążą. Wykorzystanie rezerwy jest związane z powstaniem zobowiązania, na które uprzednio utworzono rezerwę, jest ono księgowane jako zmniejszenie rezerwy i zwiększenie zobowiązania. Rezerwa może być wykorzystana wyłącznie zgodnie z celem, na jaki była pierwotnie utworzona. Niewykorzystane rezerwy, wobec zmniejszenia lub ustania ryzyka uzasadniającego ich utworzenie na dzień, na który okazały się zbędne, zmniejszają koszty podstawowej działalności operacyjnej albo odpowiednio zwiększają pozostałe przychody operacyjne lub przychody finansowe, w zależności od tego, które koszty zostały wcześniej obciążone tworzoną rezerwą.

Bierne rozliczenia międzyokresowe

Bierne rozliczenia międzyokresowe są prezentowane w rezerwach.

Rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów stanowią zobowiązania do zapłaty za dostawę lub usługę, które nie zostały jeszcze zafakturowane oraz zobowiązania należne z umowy o pracę.

Grupa tworzy rezerwy na przewidywane zobowiązania i naprawy gwarancyjne oraz na pewne, przyszłe koszty.

Rezerwę na naprawy gwarancyjne tworzy się w wysokości porównywalnej do lat ubiegłych.

Rozliczenia międzyokresowe przychodów

Rozliczenia międzyokresowe przychodów obejmują środki pieniężne otrzymane na sfinansowanie nabycia lub wytworzenie prac rozwojowych i rozliczane równolegle do odpisów amortyzacyjnych wartości niematerialnych sfinansowanych z tych źródeł.

Świadczenia pracownicze

Zgodnie z MSR 19 „Świadczenia pracownicze” świadczenia pracownicze to wszystkie formy świadczeń jednostki w zamian za pracę wykonywaną przez pracowników. Są to zarówno świadczenia wypłacane w trakcie zatrudnienia jak i świadczenia wypłacane po okresie zatrudnienia.

Zgodnie z zakładowym regulaminem wynagradzania, pracownikowi przysługują nagrody jubileuszowe z tytułu długoletniego zatrudnienia po przepracowaniu określonego czasu (staż pracy).

Odprawy emerytalne przysługują pracownikom, którzy rozwiązują umowę o pracę z powodu przejścia na emeryturę lub rentę. Wysokość tej odprawy uzależniona jest od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Wycena tych świadczeń wykonywana jest przez aktuariusza i uwzględnia strukturę zatrudnionych, średnią płacę pracownika i stopę dyskontową.

Ustalając zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń Grupa ujmuje zyski i straty aktuarialne dotyczące świadczeń po okresie zatrudnienia (zgodnie z nową wersją MSR 19) w pozostałych całkowitych dochodach w momencie ich powstania.

Wycena aktuarialna świadczeń długo- i krótkoterminowych dokonywana jest na koniec czerwca i na koniec grudnia każdego roku obrotowego.

Kredyty bankowe i pożyczki

Kredyty i pożyczki ujmuje się początkowo według wartości godziwej otrzymanych środków pieniężnych pomniejszonej o poniesione koszty transakcyjne. W kolejnych okresach zobowiązania z tytułu kredytów bankowych, z wyjątkiem zobowiązań przeznaczonych do obrotu, wyceniane są według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu) zgodnie z MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”.

Koszty finansowe, łącznie z prowizjami płatnymi w momencie spłaty lub umorzenia oraz kosztami

bezpośrednimi zaciągnięcia kredytów, ujmowane są w rachunku zysków i strat przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej i zwiększają wartość księgową instrumentu z uwzględnieniem spłat dokonanych w bieżącym okresie.

Zobowiązania finansowe

Wszystkie zobowiązania finansowe ujmowane zgodnie ze standardem MSR 39 są klasyfikowane jako zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie, z wyjątkiem zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik.

Klasyfikacja zobowiązania finansowego wycenianego w wartości godziwej przez wynik finansowy jest dokonywana w momencie początkowego ujęcia i jest nieodwołalna.

W momencie początkowego ujęcia jednostka wycenia składnik zobowiązań finansowych w jego wartości godziwej skorygowanej o koszty transakcji, które można bezpośrednio przypisać do nabycia lub emisji tych zobowiązań finansowych.

Jako zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie są zazwyczaj wykazywane otrzymane pożyczki i kredyty oraz wyemitowane dłużne papiery wartościowe z określonym terminem wymagalności.

Do zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik należą m.in. instrumenty pochodne będące zobowiązaniami. Zyski lub straty na składniku zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej ujmowane są w wyniku finansowym jako przychody bądź koszty finansowe z wyjątkiem ewentualnej zmiany wartości godziwej przypisanej do zmiany ryzyka kredytowego (związanego z niewypłacalnością emitenta), która jest prezentowana w pozostałych całkowitych dochodach.

Zobowiązania handlowe i pozostałe

Zobowiązania stanowią wynikający z przeszłych zdarzeń obowiązek wykonania świadczeń o wiarygodnie określonej wartości, które spowodują wykorzystanie już posiadanych lub przyszłych aktywów jednostki.

Zobowiązania krótkoterminowe obejmują zobowiązania z tytułu dostaw i usług, oraz pozostałe zobowiązania, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Jeżeli termin wymagalności przekracza jeden rok od daty bilansowej, salda tych zobowiązań wykazuje się jako zobowiązania długoterminowe.

Zobowiązania inne niż zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy wycenia się na dzień bilansowy w skorygowanej cenie nabycia. W przypadku zobowiązań krótkoterminowych wycena ta odpowiada kwocie wymagającej zapłaty. Zobowiązania, których uregulowanie zgodnie z umową następuje przez wydanie innych niż środki pieniężne aktywów finansowych lub wymiany na instrumenty finansowe wycenia się według wartości godziwej.

Zwiększenie (zmniejszenie) zobowiązań w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty (przychody) finansowe.

Przychody i koszty działalności operacyjnej

Grupa stosuje zapisy MSR 11 „Umowy o usługę budowlaną” w odniesieniu do kontraktów handlowych związanych z podstawową działalnością operacyjną Grupy, których przedmiotem jest budowa obrabiarek i zaawansowanych w wykonaniu w istotnym zakresie.

W przypadku, gdy wynik kontraktu może być wiarygodnie oszacowany, przychody i koszty są rozpoznawane w odniesieniu do stopnia zaawansowania realizacji kontraktu na dzień bilansowy. Stopień zaawansowania mierzony jest zwykle jako proporcja kosztów poniesionych od dnia zawarcia umowy do całości szacowanych kosztów kontraktu według sporządzonych kalkulacji. W przypadku natomiast gdy stopień zaawansowania nie zakończonej usługi nie jest możliwy do ustalenia w sposób wiarygodny na dzień bilansowy, to przychód z wykonania usługi ustala się w wysokości poniesionych w danym okresie sprawozdawczym kosztów, nie wyższych od kosztów, których pokrycie przez zamawiającego w przyszłości jest prawdopodobne.

Koszty związane z kontraktem rozpoznawane są jako koszty okresu w jakim zostały poniesione. W przypadku, kiedy istnieje prawdopodobieństwo, że koszty kontraktu przekroczą przychody, spodziewana strata na kontrakcie jest natychmiast rozpoznawana i ujmowana jako koszt.

Aktualizacji kosztów i przychodów na kontrakcie dokonuje się zawsze w przypadku istotnych zmian finansowych realizacji kontraktu, ale nie rzadziej niż raz na kwartał.

Przychód na koniec okresu sprawozdawczego ustala się proporcjonalnie do stopnia zaawansowania realizacji kontraktu, po odliczeniu przychodów które wpłynęły na wynik finansowy w poprzednich okresach sprawozdawczych.

Prawidłowość przyjętej metody ustalania stopnia zaawansowania wykonania usługi oraz przewidywanych całkowitych kosztów i przychodów z realizacji usługi jest weryfikowana przez Spółkę najpóźniej na dzień bilansowy. Ewentualne korekty wynikające z weryfikacji wpłyną na wynik finansowy okresu sprawozdawczego, w którym ich dokonano.

Sprzedaż towarów i materiałów

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i materiałów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

Dotacje państwowe

Dotacje państwowe ujmuje się w momencie, w którym istnieje uzasadnione przekonanie, że spełnione zostały warunki związane z dotacją oraz, że dotacja zostanie otrzymana. Dotacje są ujmowane w sprawozdaniu finansowym w sposób zapewniający współmierność z odpowiadającymi im kosztami, które w zamierzeniu mają być kompensowane przez dotacje. Prezentowane są w bilansie jako rozliczenia międzyokresowe przychodów.

Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie przychodów przyszłych okresów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, jest odnoszona do rachunku zysków i strat przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów.

Podatki

Na obowiązkowe obciążenia wyniku składają się: podatek bieżący (CIT) oraz podatek odroczony.

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) netto w związku z wyłączeniem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów stanowiących koszty uzyskania przychodów w latach następnych oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

Podatek odroczony

Zgodnie z MSR 12 „Podatek dochodowy” Grupa, w związku z występowaniem rozbieżności między prawem podatkowym i bilansowym, wykazuje podatek odroczony, który jest wyliczany metodą bilansową jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości na różnicach pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i pasywów a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania.

Rezerwa na podatek odroczony jest tworzona od wszystkich dodatnich różnic przejściowych podlegających opodatkowaniu, natomiast składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego jest rozpoznawany do wysokości w jakiej jest prawdopodobne, że będzie można pomniejszyć przyszłe zyski podatkowe o rozpoznane ujemne różnice przejściowe. Pozycja aktywów lub zobowiązanie podatkowe nie powstaje, jeśli różnica przejściowa powstaje z tytułu wartości firmy lub z tytułu pierwotnego ujęcia innego składnika aktywów lub zobowiązania w transakcji, która nie ma wpływu ani na wynik podatkowy ani na wynik księgowy.

Wartość składnika aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega analizie na każdy dzień bilansowy, a w przypadku gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części następuje jego odpis.

Podatek odroczony jest wyliczany przy użyciu stawek podatkowych, które będą obowiązywać w momencie, gdy pozycja aktywów zostanie zrealizowana lub zobowiązanie stanie się wymagalne. Podatek odroczony jest ujmowany w rachunku zysków i strat, poza przypadkiem gdy dotyczy on pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym. W tym ostatnim wypadku podatek odroczony jest również rozliczany bezpośrednio w kapitale własnym.

Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowanego składnika aktywów, są kapitalizowane jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów, zgodnie ze zmianą wprowadzoną do MSR 23 od 1 stycznia 2009 roku.

Wyplata dywidend

Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w momencie, kiedy zostaje ustanowione prawo akcjonariuszy do otrzymania płatności.

Transakcje w walutach obcych

Transakcje przeprowadzane w walutach obcych są ujmowane po przeliczeniu na walutę funkcjonalną przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na każdy dzień bilansowy :

- a) pozycje pieniężne w walucie obcej wykazywane są przy zastosowaniu kursu zamknięcia, tj. kursu zakupu dewiz banku prowadzącego rachunek podstawowy w przypadku należności lub kursu sprzedaży

- banku
w przypadku zobowiązań,
- b) niepieniężne pozycje bilansowe ewidencjonowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej wykazywane są przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia transakcji,
 - c) niepieniężne pozycje bilansowe ewidencjonowane w wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej, wykazywane są przy zastosowaniu kursów wymiany, które obowiązywały w czasie ustalania wartości godziwej.

Różnice kursowe powstające z tytułu rozliczania pozycji pieniężnych lub z tytułu wykazywania pozycji pieniężnych w sprawozdaniu finansowym po kursach innych niż te, w których zostały po raz pierwszy ujęte w danym okresie, lub w których wykazywano je w poprzednich sprawozdaniach finansowych, ujmowane są jako przychód lub koszt w okresie, w którym powstają. W przychodach finansowych wykazywana jest nadwyżka zysków kursowych nad stratami kursowymi, a w kosztach finansowych nadwyżka strat kursowych nad zyskami kursowymi środków pieniężnych.

Zrealizowane oraz naliczone różnice kursowe od należności z tytułu dostaw i usług ujmowane są w przychodach ze sprzedaży a zrealizowane oraz naliczone różnice kursowe od zobowiązań z tytułu dostaw i usług w koszcie wytworzenia.

Jako kurs zamknięcia danej waluty stosowany dla celów wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych, Grupa przyjmuje kursy kupna i sprzedaży na dzień bilansowy stosowane i ogłoszone przez Bank, z którego usług korzysta .

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Walutą funkcjonalną oraz walutą prezentacji skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski.

Przeliczanie jednostek działających za granicą

Aktywa i zobowiązania jednostek działających za granicą dokonywane przy konsolidacji, są przeliczane według średniego kursu NBP obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego.

Przychody i koszty jednostek działających za granicą są przeliczane według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ogłaszanych przez NBP, obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca okresu obrotowego. Różnice kursowe powstałe przy przeliczeniu są ujmowane w innych całkowitych dochodach i prezentowane jako „Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek działających za granicą” w kapitałach. W sytuacji, gdy kontrola lub znaczący wpływ nad jednostką działającą za granicą zostaje utracona, skumulowana wartość różnic kursowych z przeliczenia jest przeklasyfikowywana do zysku lub straty bieżącego okresu.